

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. (061) 224-63-26
e-mail: dert@zoda.gov.ua Код ЄДРПОУ 02741456

від 14.08 2025 р. № 1452/01-02-05 На № _____ від _____ 20__ р.

Департамент фінансів
облдержадміністрації

**Про складання прогнозу
обласного бюджету**

На виконання пункту 12 Плану заходів щодо складання прогнозу обласного бюджету та середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій області на 2026-2028 роки, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 30.05.2025 № 584, надаємо:

інформаційни довідки щодо (додаток 1):

поточного стану економічного і соціального розвитку Запорізької області та очікуваних результатів до кінця 2025 року;

основних прогнозних показників, цілей і пріоритетів економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026-2028 роки;

основні прогнозні показники соціального і економічного розвитку Запорізької області на 2025-2028 роки (додаток 2).

Додаток: на 12 арк. в ел. вигляді.

Виконувач обов'язків директора

Людмила ГРАБЧИЛЄВА

Інформаційна довідка щодо поточного стану економічного і соціального розвитку Запорізької області та очікуваних результатів до кінця 2025 року

З початку повномасштабного вторгнення російської федерації економіка регіону функціонує в умовах безпрецедентних викликів. З переходом російської агресії у форму затяжної війни на виснаження 2025 рік став ще одним роком, сповненим невизначеності, ризиків та викликів, серед яких основними залишаються:

втрата територій: 83 % території Запорізької області опинилося у тимчасовій окупації або в районі проведення активних бойових дій – 51 громада із 67 територіальних громад (наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025 № 376, зі змінами). Це 673 населених пункти, у яких до війни проживало понад 835 тисяч осіб, що становить близько 50 % усього населення області. Решта території області (16 громад) знаходиться в зоні можливих бойових дій та відноситься до «помаранчевої зони» – території в межах 25-70 км від зони активних бойових дій (високий ризик небезпеки) під постійною загрозою російських атак;

постійні нищівні обстріли (в середньому по прифронтових та віддалених від фронту населених пунктах області росіяни завдають приблизно 3000 обстрілів на тиждень), масштабні руйнування об'єктів цивільної, транспортної, енергетичної, виробничої та іншої інфраструктури;

потреба максимальної акумуляції коштів на забезпечення оборони держави, створення безпечних умов для життя населення області тощо;

втрата людського капіталу, прискорення депопуляції населення, у тому числі внаслідок вимушеної міграції.

Водночас також залишається значним вплив зовнішніх чинників на розвиток національної економіки (залежність від рівня глобальної економічної активності), що також віддзеркалюється на економіці регіонів.

Зокрема, нещодавно Світовий банк знизив свої прогнози щодо зростання майже в 70 % усіх економік. Очікується, що у 2025 році світове економічне зростання зменшиться до 2,3 %. Це найповільніші темпи глобального зростання за останні 17 років¹.

У цілому ці всі виклики та ризики безпосередньо відбиваються на економічному стані та розвитку регіону, а також ускладнюють здійснення оцінки наслідків для економіки та термінів відновлення економічної активності.

Але необхідно підкреслити, що **наближеність лінії фронту кратно підвищує системні ризики, обсяги руйнувань та збитків.**

Так, за даними звіту Світового банку «Четверта швидка оцінка шкоди та потреб в Україні» (Fourth Rapid Damage and Needs Assessment, далі – RDNA4)² **збитки Запорізької області складають 61,2 млрд дол. США і є найбільшими**

¹ – Звіт Світового банку «Глобальні економічні перспективи» <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects#data>.

² – Звіт Світового банку «Четверта швидка оцінка шкоди та потреб в Україні» (Fourth Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA4) <http://documents.worldbank.org/curated/en/099052925103531065>.

серед прифронтових регіонів та 2-ми серед усіх регіонів України після Київської області, як регіону де Уряд України відновив контроль.

За попередньою оцінкою Державної електронної системи обліку руйнувань, статусу відновлення інфраструктури України та джерел його фінансування, яка виконується автоматично для калькуляції масштабів збитків та руйнувань у Є-кабінеті Офісу Президента України «Відновлення країни» на підставі даних підприємств, з початку воєнного стану загальна сума збитків складає 6,2 млрд грн, за січень-липень 2025 року підприємства області вже зазнали руйнувань на 741,6 млн грн.

Але економіка як України в цілому, так і регіону, адаптувалася до умов війни та завдяки злагодженій роботі влади й бізнесу, відновленню зруйнованих та пошкоджених об'єктів критичної інфраструктури, а також системній фінансовій підтримці (у тому числі з боку міжнародних партнерів) тримає економічний фронт.

Так, у 2024 році відзначалися певні ознаки відновлення виробництва у **промисловому секторі**. Передусім, це завдяки бізнес-структурам, які виявились найбільш гнучкими в прийнятті рішень. За результатами комплексу реалізованих рішень (на тлі функціонування морського коридору для експорту продукції гірничо-металургійної галузі) було збільшено виробництво на ряді провідних підприємств області.

Незважаючи на незворотні втрати виробничих потужностей, **Запорізька область залишається «традиційно індустріальною»**: за останніми статистичними даними промисловістю створювалось найбільше доданої вартості – понад 41 %.

За підсумками 2024 року індекс виробництва промислової продукції склав 103,5 % (проти 94,5 % за підсумками 2023 року та 47 % – у 2022 році).

Запорізька область продовжує виробляти майже 20 % продукції металургійної галузі України та близько 7 % продукції вітчизняної машинобудівної галузі промисловості.

Обсяг реалізованої промислової продукції за 2024 рік склав 194,9 млрд грн (це 5,3 % від загальнодержавного обсягу проти 8,4 % у 2021 році), що на 15,5 % більше ніж у 2023 році.

Але попри певні позитивні тенденції 2024 року, подальший розвиток промисловості гальмується під впливом багатьох чинників, серед яких, зокрема: висока енергоємність виробництва; зниження світових цін на металургійну продукцію; брак робочої сили, логістичні проблеми, зменшення попиту тощо.

Крім того, суттєве скорочення виробництва коксу і коксівного вугілля (внаслідок бойових дій біля Покровська, одного із основних постачальників сировини) та погіршення зовнішньої цінової кон'юнктури стримують роботу гірничо-металургійного комплексу, який залишається профільним виробництвом Запорізької області (із часткою 45,7 %³).

У підсумку зазначеного, а також враховуючи збільшення інтенсивності

³ – Науково-аналітична записка «Сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку промислового сектора економіки України: регіональний вимір», ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України».

обстрілів і подальші руйнування виробничих потужностей у 2025 році зафіксовано скорочення обсягів промислового виробництва.

Так, у січні-березні 2025 року *індекс промислової продукції* склав 86,8 % (водночас, це відбувається на фоні високої статистичної бази порівняння 2024 року – 116,8 %), *обсяг реалізованої промислової продукції* скоротився на 2,1 % та склав – 47,9 млрд грн.

Враховуючи наявні тенденції *індекс промислової продукції* за підсумками **2025 року** очікується на рівні **96 %**, *обсяг реалізованої промислової продукції* – **214,8 млрд грн**, що на 10,2 % більше рівня 2024 року (в основному за рахунок збільшення індексу цін виробників промислової продукції).

В умовах повномасштабної війни іншою ключовою галуззю економіки, що зазнала найвагомійших втрат, залишається **агропромисловий комплекс**.

Майже 80 % ріллі Запорізької області знаходиться на тимчасово окупованій території або на території, на якій ведуться активні бойові дії. Такі втрати місцевих аграріїв вплинули на значне послаблення сільськогосподарської спеціалізації області: за останніми статистичними даними – це лише 2,7 % у доданій вартості, проти 13 % – у 2021 році.

Окрім втрат через війну, у 2025 році сільськогосподарська галузь зіткнулася з аномальними погодними умовами – весняними заморозками, які сталися в першій декаді квітня, та поширенням особливо небезпечних шкідників (сарани) влітку.

Як наслідок, у цьому році очікується скорочення валового збору врожаю: зернових і зернобобових культур на 35,2 % до рівня 2024 року (до 260 тис. тонн; соняшнику – на 39,0 % (до 115,9 тис. тонн).

Отже, за підсумками **2025 року обсяги виробництва сільськогосподарської продукції** очікуються на рівні **82 %** до обсягів 2024 року (це поглиблює негативні тенденції за підсумками попередніх воєнних років – 86,5 % за підсумками 2024 року, 62,9 % – 2023 року та 25 % – у 2022 році).

З початку повномасштабного вторгнення найсуттєвішою перешкодою для **зовнішньоекономічної діяльності** залишаються логістичні труднощі. Вони пов'язані з неможливістю повноцінно використовувати морські коридори для вантажоперевезень, а також із застосуванням нетарифних обмежень та блокуванням українських вантажів на митних пунктах пропуску. Крім цього, волатильність світових цін на товари, вагомі для українського експорту, зачіпають не лише експортний сектор, але й економіку загалом, особливо з огляду на значну залежність економіки регіону від зовнішньої торгівлі.

Але попри війну регіон у 2024 році відновлював свої позиції за показниками зовнішньоекономічної діяльності (у т.ч. завдяки зусиллям Уряду по створенню Українського морського коридору).

Так, за підсумками 2024 року зовнішньоторговельний оборот товарів склав 2502,5 млн дол. США і порівняно з 2023 роком збільшився на 9,4 %.

Експорт товарів за підсумками 2024 року збільшився на 15,3 % порівняно з 2023 роком (9-10 місце серед регіонів України, по Україні – на 15,3 %) та склав майже 1679,9 млн дол. США (8 місце серед регіонів України). Водночас, майже зупинено скорочення імпорту товарів – зменшення лише на 0,9 % (проти

падіння на 30,6 % у 2023 році) до 822,7 млн дол. США (11-12 місце серед регіонів).

Позитивне сальдо склало 857,2 млн дол. США, що майже на 37 % більше ніж у 2023 році (626,8 млн дол. США). Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 2,04 (у 2023 році – 1,76). Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами зі 113 країн світу.

Однак, підвищена невизначеність торговельної політики, а також вищі імпортні тарифи негативно впливають на експорт у 2025 році.

Так, у січні-травні 2025 року експорт товарів становив 713,5 млн дол. США (6 місце серед регіонів України), або 97,8 % у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

У структурі експорту найбільший обсяг припадає на недорогоцінні метали та вироби з них – 76,4 % (545,3 млн дол. США, що на 1,5 % менше ніж у відповідному періоді 2024 року), машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання – 10,2 % (72,8 млн дол. США, збільшився у 1,7 рази), продукти рослинного походження – 5 % (35,4 млн дол. США, зменшився на 53,7 %).

Найбільше експортувалося товарів вітчизняного виробництва до таких країн як: Польща – 25,2 % (179,7 млн дол. США), США – 14,5 % (103,5 млн дол. США), Болгарія – 13,9 % (99,5 млн дол. США).

Імпорт товарів у січні-травні 2025 року склав 384,7 млн дол. США (12 місце серед регіонів України), або 115,1 % до відповідного рівня 2024 року.

У структурі імпорту найбільші обсяги припадають на: мінеральні продукти – 47,1 % (181,3 млн дол. США); машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 17 % (65,6 млн дол. США); недорогоцінні метали та вироби з них – 12,6 % (48,4 млн дол. США).

Найбільші країни-імпортери товарів до Запорізької області: Польща – 26,2 % (100,1 млн дол. США, збільшився на 31,5 %), Китай – 22,2 % (85,3 млн дол. США, зменшення на 3,5 %), Туреччина – 6,7 % (25,6 млн дол. США, збільшився на 37,2 %), Німеччина – 4,5 % (17,2 млн дол. США, збільшення на 17,7 %).

Протягом січня-травня 2025 року до країн ЄС експорт товарів вітчизняного виробництва становив 64 % загального обсягу та складав 462,8 млн дол. США (97,1 % до січня-травня 2024 року), імпорт товарів становив 53 % загального обсягу та склав 204,1 млн дол. США (збільшився на 21,1 %).

За підсумками січня-травня 2025 року зовнішньоторговельний оборот товарів склав 1098,2 млн дол. США і порівняно з відповідним періодом 2024 року збільшився на 1,6 %.

Обсяг експорту товарів традиційно переважає над імпортом. Позитивне сальдо склало 328,8 млн дол. США, що на 4,7 % менше ніж у відповідному періоді 2024 року (345,1 млн дол. США). Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,85. Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 93 країн світу.

Наразі кон'юнктура на світових товарних ринках поволі нормалізується, темпи падіння світової торгівлі сповільнилися завдяки певному нарощуванню нових експортних замовлень. Очікується, що поточний високоволатильний стан торговельного середовища зберігатиметься щонайменше до кінця 2025 року.

Враховуючи цьогорічні тенденції очікується, що **експорт товарів** Запорізької області у 2025 році перевищить рівень 2024 року **на 2 %** та складе **1712,4 млн дол. США; імпорт товарів зросте на 12,2 %** та складе **923,3 млн дол. США.**

З початку повномасштабного вторгнення в економіці Запорізької області спостерігалася тенденція до зменшення **прямих інвестицій** (інструменти участі в капіталі; залишки). Так, відтік прямих інвестицій у 2022 році складав 32,5 %, у 2023 році – 15,9 %. Проте у 2024 році відбулися позитивні зрушення у сфері залучення прямих інвестицій в економіку регіону. Станом на 31.12.2024 прямі інвестиції становили 1314,0 млн дол. США, що на 15,2 % більше ніж на відповідну дату 2023 року (1140,4 млн дол. США).

Зазначена тенденція є відображенням, зокрема відновлення виробництва у промисловому секторі, яке відбувалося у 2024 році.

Завдяки проведеній масштабній роботі із напрацювання нових міжнародних контактів, розширення співробітництва у рамках вже діючого партнерства та залучення міжнародної технічної допомоги у 2025 році продовжилося відновлення втрачених позицій у залученні прямих інвестицій в економіку Запорізької області. Так, станом на 31.03.2025 прямі інвестиції (інструменти участі в капіталі; залишки) в економіці області порівнюючи із відповідною датою 2024 року збільшилися на 37,1 % (на 408,9 млн дол. США) та становили 1510,5 млн дол. США.

Найбільше вкладень надійшло у промисловий сектор – 1342,2 млн дол. США, у тому числі переробну промисловість – 1152,4 млн дол. США та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 189,4 млн дол. США.

Крім того, надійшло 141,8 млн дол. США інвестицій у сектор професійної, наукової та технічної діяльності, операції з нерухомим майном – 17,5 млн дол. США, інші сфери – 9,0 млн дол. США.

Найбільше інвестицій залучено із країн: Нідерланди (722,4 млн дол. США), Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії (144,4 млн дол. США), Словаччина (103,0 млн дол. США). У цілому з країн ЄС – 1338,5 млн дол. США.

За умови збереження позитивної тенденції за підсумками **2025 року** очікується зростання **прямих інвестицій** (інструменти участі в капіталі; залишки) в економіку Запорізької області у майже в **1,5 рази (до 1936,0 млн дол. США).**

На тлі затяжної війни Україна стикається з глибокою демографічною кризою. Через війну, старіння населення та масову еміграцію країна потребує мільйони нових працівників. Як наслідок, на сьогодні український **ринок праці** переживає кризу.

За дослідженнями⁴ Київської школи економіки (KSE), пошукового сайту роботи «Work.ua», Громадської платформи «Промприлад» (проведено за підтримки Мінекономіки), ринок праці нині характеризується дефіцитом кваліфікованих працівників у всіх сферах: від технічних і робочих

⁴ – дослідження Київської школи економіки (KSE), сайт «Work.ua», Громадської платформи «Промприлад» – «Ринок праці під час війни: чому попит та пропозиція не можуть зустрітись?».

спеціальностей до вищих керівних посад. Найгостріша нестача відчувається в так званих «чоловічих» професіях, у яких потрібна фізична сила або спеціалізовані технічні навички.

Водночас, у першому півріччі 2025 року проблеми бізнесу з наймом дещо послабилися як через подальше збільшення пропозиції робочої сили, так і через зниження потреб у нових працівниках на фоні стриманіших темпів зростання економіки.

Так, зростання середньої кількості нових вакансій у II кварталі 2025 року сповільнилося до 5,4 % (12,9 % у I кварталі 2025 року)⁵. У Запоріжжі станом на серпень 2025 року кількість вакансій за рік скоротилася на 21 %⁶.

За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області середньооблікова чисельність штатних працівників відповідно до Реєстру застрахованих осіб, що формується на підставі звітності страхувальників, продовжувала зменшуватися (по тих підприємствах, що надали звіти) і в березні 2025 року склала 249,6 тис. осіб, що на 1,2 % (на 2,8 тис. осіб) менше у порівнянні з відповідним місяцем 2024 року.

Зменшення середньооблікової чисельності спостерігалось в усіх галузях економічної діяльності окрім сфер: діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування; добувної промисловості і розробленні кар'єрів; освіти.

Водночас, за даними моніторингу створення нових робочих місць (здійснюється відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України від 23.09.2013 № 611) протягом січня-травня 2025 року в області на нові робочі місця прийнято 3789 осіб, із них 625 осіб на нові робочі місця для найманих працівників у юридичних осіб та 3164 особи на робочі місця у фізичних осіб.

Найбільше робочих місць створено у сферах: торгівлі та ремонту автотранспортних засобів – 1336 одиниць, інформації та телекомунікації – 423 одиниці, переробній промисловості – 320 одиниць.

Співвідношення між чисельністю прийнятих осіб на роботу на створені нові робочі місця та чисельністю звільнених у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці становить 95 %.

За статистичними даними у I кварталі 2025 року середньомісячна заробітна плата по Україні склала 23460 грн (на 24,1 % більше відповідного минулорічного періоду).

За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області середня заробітна плата у квітні 2025 року склала 19730,11 грн.

Водночас, через послаблення запиту на робочу силу у 2025 році спостерігається уповільнення тенденції високого темпу зростання заробітної плати.

Так, за даними сайту «Work.ua», по Україні середня зарплата у травні 2025 року досягла рівня 25000 грн і тримається цієї позначки станом на серпень 2025 року.

⁵ – Національний банк України «Інфляційний звіт. Липень 2025 року»
https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2025-Q3.pdf?v=14;

⁶ – аналітика сайту «Work.ua»;

У Запоріжжі, за даними сайту «Work.ua», середня зарплата в березні 2025 року досягла рівня 20000 грн і тримається цієї позначки станом на серпень 2025 року.

Враховуючи цьогорічні тенденції, за підсумками **2025 року очікується:**
середньооблікова чисельність штатних працівників – на рівні 220 тис. осіб;
середньомісячна заробітна плата – на рівні 22400 грн;
створення нових робочих місць – у кількості 9094 одиниць.

Інформаційна довідка щодо основних прогнозних показників, цілей і пріоритетів економічного і соціального розвитку Запорізької області на 2026-2028 роки

Війна і надалі загрожує довгостроковим зниженням економічного потенціалу країни, регіонів (зокрема, через втрати людей, територій і виробництв). Швидкість повернення економіки до нормальних умов функціонування залежатиме від характеру й тривалості бойових дій.

Така ситуація ускладнює проведення як об'єктивного аналізу й оцінки поточного соціально-економічного стану, так і формування прогнозних показників на середньостроковий період.

Крім того, з початку війни діяла норма Закону України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», яка унеможлилювала підготовку та оприлюднення органами державної статистики статистичної інформації (за деяким винятком).

5 липня 2025 року набули чинності зміни до пункту 1 цього Закону, відповідно до яких підприємці, підприємства, установи та організації знову зобов'язані подавати статистичну та фінансову звітність до органів державної статистики, що дасть змогу відновити публікації офіційних статистичних спостережень лише у 2026 році.

Отже, прогноз основних показників соціально-економічного розвитку Запорізької області на 2026-2028 роки (далі – Прогноз, *дивись додаток*) проведено профільними структурними підрозділами облдержадміністрації виходячи з реальних можливостей, наявних даних та є попередньо-орієнтовним та надалі може бути скорегованим на основі уточнення статистичних даних, зміни поточної військової ситуації (головною умовою є припинення бойових дій на території України).

Прогноз підготовлено з урахуванням, зокрема:

норм Бюджетної декларації на 2026-2028 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2025 № 774);

основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2025 № 946.

У межах впровадження реформи системи управління публічними інвестиціями визначено ключові **стратегічні напрями** (виходячи з яких, у тому числі будуть формуватися регіональні цілі і пріоритети економічного і соціального розвитку на 2026-2028 роки), а саме:

енергоефективність – раціональне використання енергії та впровадження сучасних технологій;

кліматичні дії – адаптація інфраструктури до змін клімату, захист довкілля;

гендерна рівність – рівні можливості незалежно від статі та соціального статусу;

доступність та інклюзія – безбар'єрний доступ для осіб з інвалідністю,

літніх людей та інших груп з функціональними обмеженнями.

Перелік пріоритетних галузей є надзвичайно широким (фактично представлені майже всі галузі економіки): транспорт, муніципальна інфраструктура та послуги, житло, енергетика, освіта та наука, охорона здоров'я, соціальна сфера, правосуддя, державні фінанси, довкілля, публічні послуги та цифровізація, громадська безпека. Насамперед, це пов'язано з тим, що на сьогодні відбудовувати треба все. Тому пріоритизація фактично буде відбуватись в межах кожного з цих напрямків.

Запорукою економічного відновлення економіки області стане ефективна співпраця влади, бізнесу і міжнародних інвесторів; розроблення та впровадження програм кредитування реального сектору економіки; підтримання розвитку переробних галузей промисловості, а також індустріально-інноваційних секторів, запровадження програм енергоефективності.

Також, важливу роль щодо подальшого розвитку економіки буде мати реалізація пакетів рішень, спрямованих на підтримку прифронтових територій, які наразі опрацьовуються Урядом.

Попри значні втрати виробничих потужностей **промисловий комплекс** області поступово відновлюється, а в середньостроковій перспективі прогнозується стабілізація та зростання обсягів виробництва. Проте, підвищена невизначеність спонукає споживачів і бізнес до обережності, що стримує споживання та інвестиції.

Крім того, враховуючи міжнародні екологічні вимоги, зокрема *запровадження у 2026 році механізму транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ)*, застарілість та неекологічність технологій має далекосяжні негативні наслідки для основної промислової галузі регіону, як експортно орієнтованої – металургії.

Водночас, з урахуванням світових тенденцій та зважаючи на адаптацію підприємств до умов воєнного стану, напрацьовані механізми функціонування у кризових умовах, стабілізацію енергозабезпечення, а також часткове відновлення логістичних ланцюгів постачання сировини та збуту готової продукції, прогнозується помірне зростання промислового виробництва у 2026-2028 роках (**індекс промислової продукції прогнозується** на рівні: у 2026 році – 100,5 %, 2027 році – 100,7 %, 2028 році – 101,5 %).

Враховуючи державні прогнозні індекси цін виробників промислової продукції, **обсяг реалізованої промислової продукції** (товарів, послуг) прогнозується на рівні: у 2026 році – майже 242,8 млрд грн (що на 13 % перевищує показник попереднього року; у 2027 році – 267,5 млрд грн (на 10,2 %); у 2028 році – 292,1 млрд грн (на 9,2 %).

У сфері **сільського господарства** у 2026-2028 роках планується збільшення виробництва продукції рослинництва у разі сприятливих погодних умов та за рахунок вдосконалення структури посівних площ, використання районуваного посівного матеріалу високих репродукцій, використання мінеральних добрив в обсягах, що відповідають технологічній потребі, використання засобів захисту рослин нового покоління, застосування новітніх

технологій та ін.

Важливим фактором буде державна підтримка фермерських господарств та інших виробників сільськогосподарської продукції, яка надається кожного року.

За умови незмінності ситуації сьогодення та з урахуванням запланованих заходів у 2026-2028 роках **обсяги продукції сільського господарства** прогножуються на рівні: у 2026 році – понад 6,9 млрд грн (що на 12 % перевищує показник попереднього року, в т.ч. за рахунок цін); у 2027 році – майже 7,5 млрд грн (на 8,4 %); у 2028 році – понад 8,0 млрд грн (на 6,9 %).

Враховуючи значний вплив **зовнішньої торгівлі** на економіку Запорізької області, пріоритетами регіону у 2026-2028 роках залишатимуться – розширення географії експорту, збільшення частки продукції з високою доданою вартістю, диверсифікація ринків збуту та зміцнення конкурентоспроможності.

Проте, великою перешкодою для українського експорту залишаються логістичні труднощі. Вони пов'язані з неможливістю повноцінно використовувати морські коридори для вантажоперевезень, а також із застосуванням нетарифних обмежень та блокуванням українських вантажів на митних пунктах пропуску.

У цілому зовнішня торгівля залежатиме від:

загальносвітової ситуації із цінами на товари, вагомі для українського експорту (їх зростання підтримає українських експорт);

вирівнювання та нарощування логістики, особливо важлива ситуація на західному кордоні;

інтенсивності атак (ракетами та дронами) на інфраструктуру, портову насамперед;

обстановки на валютному ринку: різка девальвація може спричинити зростання валютних надходжень експортерів, але придушить внутрішній попит, вдарить по конкурентоспроможності виробників і збільшить їхні витрати.

Не зважаючи на низку ризиків прогнозні показники зовнішньоекономічної діяльності є досить оптимістичними, динаміка яких очікується на рівні у:

2026 році: експорту – 106,3 % (1820,3 млн дол. США); імпорту – 107,2 % (989,8 млн дол. США);

2027 році: експорту – 109,5 % (1993,2 млн дол. США); імпорту – 110,3 % (1091,7 млн дол. США);

2028 році обсяг: експорту – 112,5 % (2242,4 млн дол. США); імпорту – 106,5 % (1162,7 млн дол. США).

Прогнозний обсяг **прямих інвестицій** (інструменти участі в капіталі, залишки) в економіці Запорізької області очікується на рівні у:

2026 році – 2287,0 млн дол. США (118 % обсягів попереднього року),

2027 році – 2453,0 млн дол. США (107,2 %);

2028 році – 2712,0 млн дол. США (110,5 %).

Серед ключових структурних змін⁷, які натеper відбуваються на **ринку праці** слід зазначити наступні:

відбувся гендерний зсув. Жінки почали активніше працювати в тих сферах,

⁷ – дослідження Київської школи економіки (KSE), сайт «Work.ua», Громадської платформи «Промприлад» – «Ринок праці під час війни: чому попит та пропозиція не можуть зустрітись?».

які традиційно вважалися «чоловічими». 29 % роботодавців вже успішно працевлаштовують жінок на технічні й фізично складні позиції, і ще 15 % планують це зробити. Але процес складний.

63 % компаній вже працевлаштовують ветеранів. Проте, лише 9 % опитаних компаній мають спеціальні програми підтримки та цілеспрямовано залучають працівників із військовим досвідом. Адаптація після служби вимагає глибшої роботи – від психологічної підтримки до перепідготовки.

Водночас, на ринку праці існують структурні проблеми, через диспропорцію і дисбаланс, а саме відсутність у шукачів роботи навичок чи кваліфікацій потрібних роботодавцю.

Значні диспропорції на ринку праці зберігатимуться й у прогностичному періоді. Крім того, диспропорції на ринку праці залишаться нерівномірними й за галузями та визначатимуться змінами структури економіки.

Отже, за прогнозами рівень безробіття знижуватиметься, однак залишатиметься підвищеним порівняно з показниками до повномасштабного вторгнення; попит на кваліфікованих працівників лише збільшуватиметься, особливо в разі поліпшення безпекової ситуації.

Попри відсутність «твердої» статистики, але зважаючи на зазначену тенденцію, а також враховуючи прогностичні показники розвитку промислового комплексу, на який у довоєнний час припадало понад 40 % середньооблікової чисельності штатних працівників області, у 2026-2028 роках очікується:

середньооблікова чисельність штатних працівників: у 2026 році – 223,5 тис. осіб; у 2027 році – 224,5 тис. осіб; у 2028 році – 227,5 тис. осіб;

середньомісячна заробітна плата: у 2026 році – 24750 грн; у 2027 році – 26500 грн; у 2028 році – 28000 грн;

створення нових робочих місць: у 2026 році – 9200 одиниць; у 2027 році – 9600 одиниць; у 2028 році – 10220 одиниць.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ економічного і соціального розвитку Запорізької області

Показники	2024 рік розрахунково/ факт	2025 рік очікуване	прогноз		
			2026 рік	2027 рік	2028 рік
Індекс промислової продукції до попереднього року, %	103,5	96	100,5	100,7	101,5
Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг), млн грн	194856,7	214832	242786	267474	292110
у % до попереднього року	115,5	110,2	113	110,2	109,2
Продукція сільського господарства, млн грн	7508,0	6157	6908	7488	8008
у % до попереднього року	86,5	82,0	112	108,4	106,9
Експорт товарів – всього, млн дол. США	1679,9	1712,4	1820,3	1993,2	2242,4
у % до попереднього року	115,3	102	106,3	109,5	112,5
Імпорт товарів – всього, млн дол. США	822,7	923,3	989,8	1091,7	1162,7
у % до попереднього року	99,1	112,2	107,2	110,3	106,5
Прямі інвестиції (інструменти участі в капіталі) в економіці Запорізької області: залишки, млн дол. США ¹	1314,0	1936,0	2287,0	2453,0	2712,0
у % до попереднього року	115,2	147,3	118,0	107,2	110,5
Середньооблікова кількість штатних працівників, тис. осіб	218	220	223,5	224,5	227,5
Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн	21174	22400	24750	26500	28000
Створено нових робочих місць, одиниць	10210	9094	9200	9600	10220

¹ - на підставі даних офіційного сайту Національного банку України